

Mede

Mogelijk
Maken

Zomer
2021

*'Ik had zoveel behoefte
aan een eigen plek'*

'Voor ons'

*Student,
moeder,
thuisloos*

Net zo mooi als mama op de foto! Cemora (24) trekt haar dochtertje Biossa (3) een lief jurkje aan. Oorbellen en een kettinkje maken het plaatje compleet. Voor zichzelf twijfelt ze nog tussen een pruik of een kleurrijke hoofddoek. Ze kiest voor de laatste.

Eenmaal buiten geeft Cemora haar dochter een dikke knuffel. Ze staan op de galerij van Bijlmerflat Echtenstein. Cemora woont er nu bijna een jaar. Samen met nóg negen jonge, studerende moeders. Allemaal meiden die tot vorig jaar geen thuis hadden. Cemora was een van de tien gelukkigen die mee mocht doen aan deze vernieuwende woonpilot. Lees haar hele verhaal op pagina 4.

Oh, en die mooie jurk met sieraden van Biossa? Die moeten toch echt ingeruild worden voor een knoeibestendig pakje voordat ze naar de kinderopvang gaat. Maar... vertel dat maar eens aan een eigenwijze peuter. <

COLOFON

Tekst en concept
Schrijf-Schrijf
Eindredactie
Kansfonds en Hilde Duyx
Vormgeving
Autobahn
Fotografie
Maartje Brockbernd, Gerritjan Huinink
Drukwerk
Altijdrukwerk

Mede | achtste jaargang | nummer 29 | zomer 2021

Mede is een magazine van Kansfonds. Het verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 1.800 stuks. Kansfonds werkt aan een samenleving waarin mensen omzien naar elkaar, zodat kwetsbare mensen niet buitengesloten raken. Jaarlijks steunt het fonds zo'n 500 projecten van betrokken mensen die zich daarvoor inzetten.

Het werk van Kansfonds wordt mede mogelijk gemaakt door de bijdragen van particulieren, organisaties, de Nationale Postcode Loterij en de Nederlandse Loterij.

Voor schenkingen en nalatenschappen neem je contact op met:

Brenda Pel
b.pel@kansfonds.nl

Rekeningnummer
NL41 INGB 0675 8622 05

Gratis abonnee van **Mede** worden? Of wil je je juist uitschrijven? Stuur een e-mail met je naam en adres naar mede@kansfonds.nl

f /kansfonds
@ /kansfonds
@ /kansfonds
in /company/kansfonds

4

‘Met een kind mag je niet antikraak of in een studenten-huis wonen’

Paul Blokhuis:
‘Wij waren echt niet vrolijk als m'n vader de zomervakantie afblies voor een begrafenis in zijn gemeente.’

10

20

Azam:
‘Alles in mij verlangt naar een nieuw en veilig bestaan’

Het succes van de doorbraakmethode

16

Henriëtte Hulsebosch
Directeur
Kansfonds

Deze pijn herkennen we. Het moet anders! Kansfonds zet zich maximaal in om het woningprobleem én het leed dat dit veroorzaakt uit de wereld te helpen. We zijn er nog niet, maar uit alle verhalen die je in dit nummer leest wordt één ding duidelijk: waar een wil is, is uiteindelijk toch een woning.

Editorial

Wil en woning

Beste Medelezers,

Een dak boven je hoofd. Het is zó basaal, dat je niet zou verwachten dat het voor veel Nederlanders een groot probleem is. Maar dat is het wel, en dan heb ik het niet alleen over de dak- en thuislozen. Ook voor starters is het tegenwoordig erg moeilijk om een huis te vinden. De druk op de woningmarkt is bijna dagelijks in het nieuws.

Kwetsbare mensen komen hierdoor extra snel in de problemen. Alleenstaande tienermoeders bijvoorbeeld (p. 4), of jongeren zonder sociaal vangnet. Door het woningtekort kunnen de gemeentes en hulpinstanties minder snel een woonplek voor ze regelen. Als gevolg worden andere problemen, zoals conflicten of schulden, alleen maar groter.

Het is duidelijk: er moet een oplossing komen. En daarvoor zijn bijzondere initiatieven nodig. Zoals de

Doorbraakmethode van het Instituut voor Publieke Waarden (p. 16), dat met hulp van Kansfonds het verschil maakt. En het actieplan van demissionair staatssecretaris Paul Blokhuis (p. 10). Bij zijn ouders stond de deur altijd open. Iedereen mocht aanschuiven. Dat er nu maar liefst 8.500 jongeren in ons land dak- of thuisloos zijn, gaat hem dan ook aan het hart.

Het is duidelijk: er moet een oplossing komen. En daarvoor zijn bijzondere initiatieven nodig. Zoals de Doorbraakmethode van het Instituut voor Publieke Waarden (p. 16), dat met hulp van Kansfonds het verschil maakt. En het actieplan van demissionair staatssecretaris Paul Blokhuis (p. 10). Bij zijn ouders stond de deur altijd open. Iedereen mocht aanschuiven. Dat er nu maar liefst 8.500 jongeren in ons land dak- of thuisloos zijn, gaat hem dan ook aan het hart.

—» Achter elk project staan Mogelijkmakers: mensen die niet voor hun eigen gewin kiezen, maar opkomen voor kwetsbare mensen in onze samenleving. Met steun van anderen zetten ze de wereld in beweging.

Een studie volgen én een kind opvoeden. Voor veel jonge moeders is het pittige kost. Helemaal wanneer ze geen eigen huis hebben. ROC's zien deze studentes vaak afhaken. Logisch, ze hebben wel meer aan hun hoofd dan een tentamen. Maar aan de andere kant: ze hebben dat diploma ook hard nodig. Een nieuwe pilot in Bijlmerflat Echtenstein biedt hoop.

Gezocht: thuis voor tienermoeders

Vol verwachting stapte de 21-jarige Surinaamse Cemora op het vliegtuig van Paramaribo naar Amsterdam. Zwanger én

met de droom verpleegkundige te worden. Voordat haar studie begint trekt ze in bij haar vader, die al geruime tijd in Amsterdam woont. Maar dat samenwonen gaat niet van een leien dakje. Door ruzies over geld wordt hun relatie steeds slechter. 'Toen mijn dochtertje Biossa één jaar was, zette hij ons op straat', vertelt Cemora.

Daar stond ze: jong, moeder, student – en geen rooie cent op zak. Haar schoontante in Amsterdam nam haar gelukkig liefdevol onder haar hoede. 'Maar na een tijdje had ik echt behoefte aan een eigen plek voor Biossa en mij, zodat ik mijn eigen leven kan leiden en rustig kan studeren.'

Studie versloft

Cemora is niet de enige student die in de problemen kwam toen ze op jonge leeftijd een kind kreeg. Dat zien ze bij het ROC van Amsterdam in Zuidoost ook. 'Er zijn relatief veel tienermoeders als Cemora in dit stadsdeel', vertelt opleidingsmanager Janneke Gulen. 'Als ze een kindje krijgen stoppen ze vaak noodgedwongen met hun studie. Zonde, want het zijn doorgaans sterke meiden die op school prima meekomen. Het is de situatie eromheen die negatieve impact op ze heeft: een slechte relatie met de vader van het kind, geen huis of een onveilige thuissituatie. Terwijl het voor hen juist zo belangrijk is dat ze een diploma halen. Ze hebben een stabiel inkomen nodig en willen een goed voorbeeld zijn voor hun kind.'

Tussen wal en schip

De opvang van dak- en thuisloze jonge moeders is al jaren een probleem. 'Normaal gesproken zoeken studenten een kamer in een studentenhuus of antikraakpand. Maar met een kind ben je daar niet welkom', vertelt Anna Honigh. Ze is coördinator bij PerMens, een stichting die onder andere gespecialiseerd is in straathoekwerk en die kwetsbaren helpt bij herstel. 'De wachttijd voor een sociale huurwoning in Amsterdam is meer dan tien jaar. En deze meiden hebben meestal nog geen geld om een dure huurwoning in de vrije sector te betalen. De vraag is: waar moeten ze dan wonen? Voor de maatschappelijke opvang gaat het te goed met ze. Maar als er niets gebeurt, glijden ze verder af en komen ze daar vaak alsnog terecht.' PerMens kaart het probleem al jaren aan bij de gemeente, en die erkent het ook. De oplossing ligt alleen niet voor het oprapen. 'Woningbouwcorporaties zijn bang dat als zij de jonge moeders een tijdelijke woning aanbieden, ze nooit meer weggaan. Je mag kinderen namelijk niet zomaar op straat zetten.'

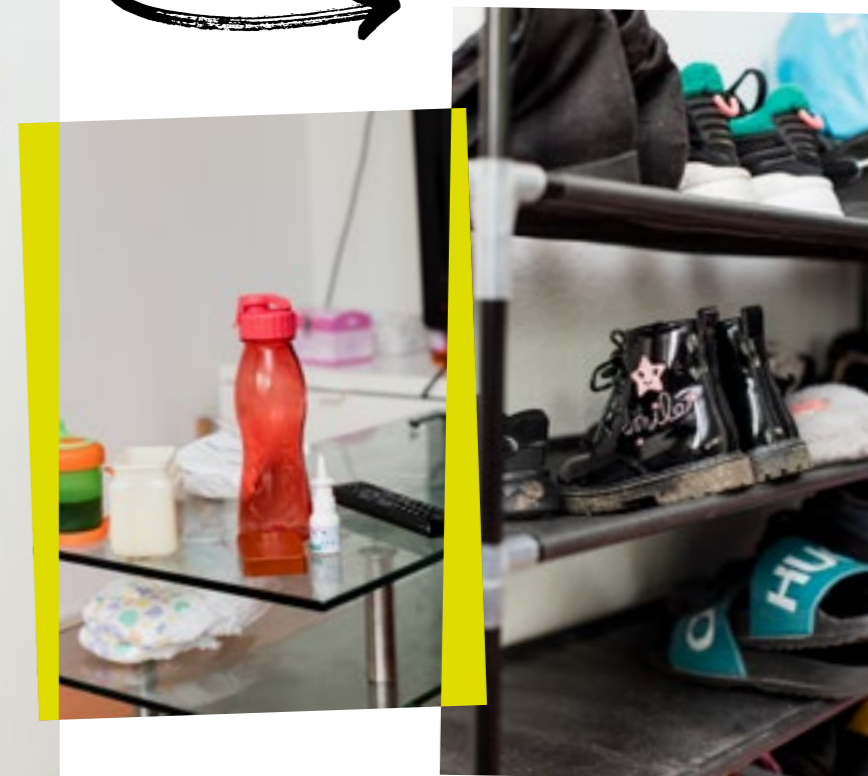

Sterke samenwerking

Deze breinbreker schreeuwt om een creatieve oplossing. En die komt er. Woningcorporatie Rochdale brengt de bal aan het rollen als ze in 2020 het ROC van Amsterdam laten weten dat er vijf woningen met een maatschappelijke bestemming vrijkomen in Bijlmerflat Echtenstein. 'Ze vroegen of wij een goede bestemming wisten', vertelt Janneke van het ROC. 'Ik dacht meteen aan de jonge moeders op school.' Janneke betreft stichting PerMens erbij en al snel ligt er een pilot op tafel: tien studerende moeders tussen de 18 en 27 jaar kunnen hier in tweetallen samenwonen. Daarbij krijgen ze wat persoonlijke begeleiding vanuit PerMens. Cemora is een van die tien gelukkigen.

Hulp bij huizenjacht

De studentes mogen hier twee jaar blijven wonen. 'We begeleiden ze allemaal intensief bij de zoektocht naar vaste woonruimte voor na hun studie', vertelt Anna van PerMens. 'Als dat lukt, is onze pilot geslaagd en kunnen we in de flat weer een nieuwe groep studerende moeders opvangen. In het wooncontract staat dat de studentes bereid moeten zijn om buiten Amsterdam een huis te zoeken. Klinkt streng, maar het is alles behalve dat. Veel grote steden hebben een jarenlange wachtrij voor een sociale huurwoning. Daarom moeten ze van ons op WoningNet in minimaal vijf steden én een paar krimpregio's naar huizen zoeken. Worden ze ingeloot voor een woning?'

Deze jonge studentes met een kindje moeten vaak stoppen met school

Dan helpen we ze op weg bij alles wat ze moeten regelen: het huurcontract, de verhuizing en de aanvraag bijzondere bijstand bij de nieuwe gemeente.'

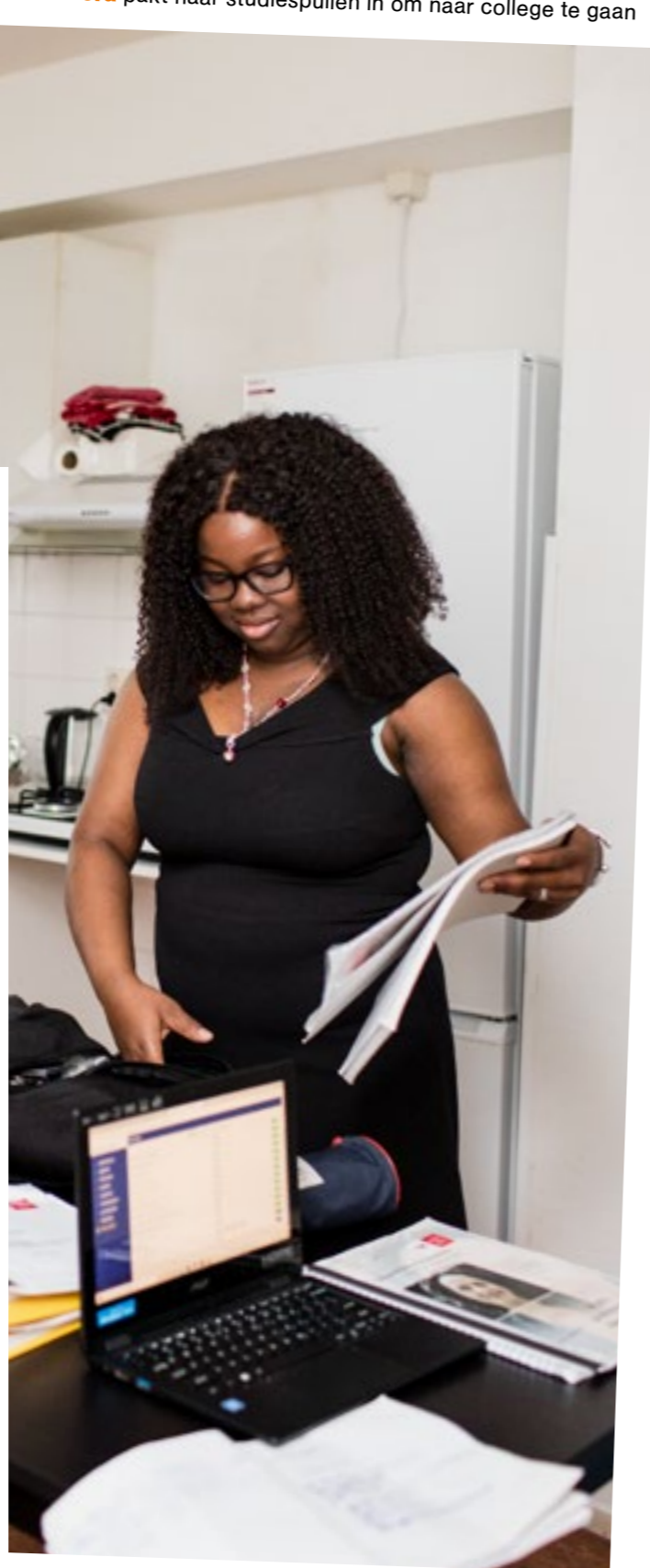
Andere woningcorporaties in Amsterdam volgen nieuwsgierig de pilot van Rochdale, het ROC en PerMens. 'Alle corporaties in de stad zien het probleem van jonge moeders met kinderen. Daarom zijn we dit project ook gestart', vertelt Marlou Steenbergen van Rochdale. 'Als het succesvol is en de meiden stromen door, willen we het project op meerdere locaties uitvoeren.'

Focus op kind en studie

Cemora is erg blij met haar plek. Een eigen huis geeft rust, vertelt ze op bed met haar laptop op schoot – de online les begint zo. Dochter Biossa (inmiddels 3) is naar de opvang, zodat ze goed kan studeren. Op de salontafel staan nog de resten van een ochtendritueel: een leeg drinkflesje, een schone luier en een openstaand potje zalf. 'PerMens geeft me het gevoel dat ze me niet in de steek laten', zegt Cemora, 'dat is heel fijn.' Net als de andere meiden heeft Cemora een persoonlijk begeleider die haar ondersteunt bij het zelfstandig wonen. 'We hebben elke dinsdag even contact. Ze heeft me vorig jaar goed geholpen bij de aanpak van mijn schulden.'

Een helpende vader

Naast haar op bed pronkt een roze kussentje met een fotoprint van dochterlief. Cemora's woonruimte is vrij groot voor een studentenkamer, maar door het ledikantje naast haar eigen bed én een groot wasrek vol kinderkleertjes oogt het toch krap. Om twaalf uur gaat de bel: haar vriend staat op de stoep met een zak vol was. Of hij even de wasmachine kan gebruiken. Bas woont in de buurt en helpt haar bij de opvoeding van Biossa. 'Ik raakte zwanger van Bas in Suriname. Hij is voor mij naar Nederland gekomen, omdat hij niet zonder ons kan. Op de dagen dat ik stageloop in een verpleeghuis, zorgt hij voor onze dochter. Dat is heel fijn, want mijn diensten beginnen al om 7 uur 's ochtends.'

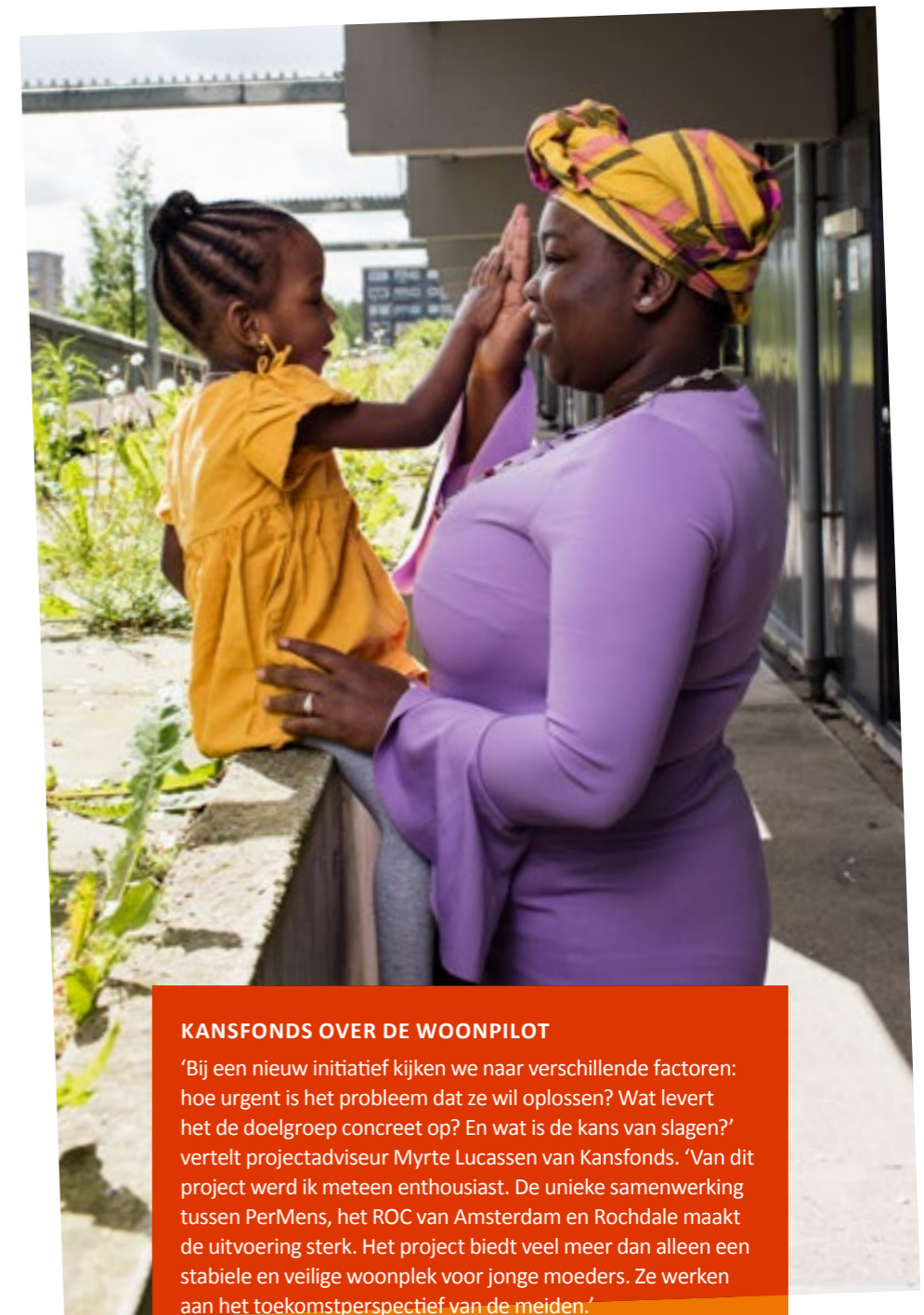
Kracht van de groep

Elke maand doet Cemora mee met de (nu nog online) groepssessie van PerMens. Hierin praten de tien studentes over thema's die hun bezighouden, zoals hun studie, de zoektocht naar werk en het onderhoud van hun huis. Anna: 'Ze leren hier van elkaar. Soms nodigen we een gastspreker uit die wat vertelt over opvoeding of goed omgaan met geld. De sessies zijn erg waardevol, de meiden zijn er altijd en delen veel tips en tricks met elkaar. Sommigen hebben maar een klein netwerk. Dan is het fijn dat je de groep vragen kan stellen. Wij leren op onze beurt weer van hun ervaringen en krijgen inzicht in hoe het ze vergaat. Zo kunnen we bijsturen waar nodig en zorgen dat de pilot slaagt.'

Anna is trots dat ze dit project met elkaar, en zónder veel extra geld op poten hebben gezet – alleen voor de groepssessies met de moeders vroegen ze Kansfonds om een bijdrage.

Een 10 voor toekomstperspectief

Deze zomer wil Cemora afstuderen. Het liefst start ze dan meteen aan een vervolgstudie, zodat ze straks als verpleegkundige een functie met meer verantwoordelijkheid kan krijgen. 'Waar ik over vijf jaar sta? Ik droom van een eigen huis, een auto én natuurlijk mijn diploma voor verpleegkundige in de hand.' En dat gaat haar lukken ook, want op school gaat het goed, vertelt ze. Zelfverzekerd opent ze haar cijferlijst op haar laptop. 'Kijk, allemaal voldoende.' <

KANSFONDS OVER DE WOONPILOT

'Bij een nieuw initiatief kijken we naar verschillende factoren: hoe urgent is het probleem dat ze wil oplossen? Wat levert het de doelgroep concreet op? En wat is de kans van slagen?' vertelt projectadviseur Myrte Lucassen van Kansfonds. 'Van dit project werd ik meteen enthousiast. De unieke samenwerking tussen PerMens, het ROC van Amsterdam en Rochdale maakt de uitvoering sterk. Het project biedt veel meer dan alleen een stabiele en veilige woonplek voor jonge moeders. Ze werken aan het toekomstperspectief van de meiden.'

Dit project is een van de 27 projecten die deelneemt aan het programma Alle jongeren een Thuis. Kansfonds brengt in dit programma pioniers bij elkaar die stuk voor stuk bezig zijn met de problematiek rond thuisloze jongeren. Zo kunnen ze veel van elkaar leren. Kansfonds financiert en faciliteert dit netwerk van lerende organisaties.

Iedere zondag een volle huiskamer met mensen uit de kerk? Voor **Paul Blokhuis** was het vroeger de normaalste zaak van de wereld. Zijn vader was dominee en stond altijd voor anderen klaar. En daarin ging hij soms best ver. ‘Wij waren écht niet vrolijk als m’n vader de zomervakantie afblies voor een begrafenis van iemand in zijn gemeente.’

Grenzeloos goed doen

Als de familie Blokhuis vroeger na de kerkdienst naar huis liep, wandelde er stevast nóg iemand mee. Dat was Aad. Een verstandelijk gehandicapte man, die op zondag altijd een kop koffie kwam drinken. In de woonkamer zette hij dan zélf een lp'tje op met klassieke muziek. 'Aad was kind aan huis', vertelt Paul Blokhuis (57). 'We hoefden niet eens te vragen of hij meeding, hij was er gewoon.' De demissionair staatssecretaris groeide op in een groot gezin van acht kinderen. Zijn vader was predikant bij de gereformeerde kerk in hun woonplaats Schiedam. Paul heeft goede herinneringen aan die tijd. 'Al werd ik als puber ook wel eens gek van die zoete inval bij ons thuis. Aad was namelijk niet de enige die langskwam. Er was voor iedereen plek.'

Zo kwam het geregeld voor dat na Aad de volgende gasten alweer op de stoep stonden. En met de thee ook weer bezoek binnendruppelde. Het was niet gauw te veel voor zijn ouders. 'Toch verzuchtte mijn vader op een avond in het gebed aan de eettafel: "Heere God, wilt U met ons zijn als we vanavond wéér visite krijgen." Wij schoten toen met z'n allen ontzettend in de lach. Mijn vader zag er ook wel de humor van in, een hilarisch en bijzonder moment. Normaal gesproken moest het gebed toch altijd sreen verlopen.'

'Nee' zeggen bestond niet

De ouders van Paul offerden best veel van hun privé-leven op voor de naastenliefde. 'Bij mijn vader ging dat soms zó ver, dat hij onze zomervakantie afblies voor een sterfgeval in de kerkelijke gemeente. De vakantie was voor ons het hoogtepunt van het jaar. Vaak gingen we twee weken naar een huisje in Duitsland. Je kunt je voorstellen dat wij echt niet vrolijk waren als dit gebeurde. Het betekende: spullen pakken en naar huis. Het leerde mij dat aan geven een bepaalde grens zit. Je moet tenslotte wel energie overhouden om voor anderen klaar te staan. En ook durven aangeven wanneer er te veel van je gevraagd wordt. Dat is natuurlijk lastig. Ik zeg nu soms: "Op deze manier heb je het meeste aan me, dan kan ik mijn volle energie geven." Mijn ouders cijferden zichzelf weg. "Nee" stond niet in hun woordenboek.'

Het lot van domineeskinderen

De rol van de familie Blokhuis in het dorp speelde daarin ook een grote rol. 'Onze pastorie was een glazen huis. Er werd ontzettend naar ons gezin gekeken: geven jullie wel het goede voorbeeld? Als mijn jongste broer een keer op zondag ging schaatsen op het kanaal, werd daar gelijk schande over gesproken. Op zondag schaatsen! Mijn ouders moesten mijn broertje dan tot de orde roepen. "Je kan dat maar beter niet doen als dat mensen verdrietig maakt", zeiden ze dan. Ik weet dat meerdere domineeskinderen hier wel onder geleden hebben. Al heb ik het zelf niet als grote last ervaren. Mijn broers en zussen ook niet. We praten nog vaak over vroeger. Hoe het was om kinderen van de dominee te zijn en altijd braaf te moeten leven. Maar ja, ondertussen schopten wij natuurlijk ook wel eens een bal door de ruit.'

Werk en gezin combineren

Toch ging Paul – of hij nou wil of niet – steeds meer op zijn vader lijken. 'Ik ben een pleaser, net als hij.' In 2006 werd hij wethouder in zijn woonplaats Apeldoorn. Een publieke functie. Daarom besloot hij: vanaf nu sta ik altijd klaar voor mijn stadsgenoten. 'Ik ging elke zaterdag werken. Mijn vrouw zei na verloop van tijd: overdrijf je niet een beetje? Ik realiseerde me dat elke keer als ik "ja" zeg tegen m'n werk, ik "nee" zeg tegen mijn gezin. Daar hebben we goede gesprekken over gevoerd. Daarna besloot ik om alleen nog de zeswekelijkse piketdienst in het weekend te doen. Dat heb ik ook redelijk volgehouden. Maar het kostte wel moeite, want grenzen aangeven én ze duidelijk communiceren is nog steeds niet mijn sterkste kant.'

1963
geboren in Zuidhorn

1981
studeert Geschiedenis in Leiden

1988-1993
voorzitter van RPF-jongeren

1990-2006
medewerker van de Tweede Kamerfractie van de RPF. De RPF ging later op in de ChristenUnie

2003-2006
Statenlid van de provincie Gelderland

2006-2017
wethouder in Apeldoorn, met o.a. de portefeuilles zorg en welzijn

2017-heden
staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

2018
zijn jongste dochter Julia (18) overlijdt onverwachts

2020
neemt portefeuille Jeugdzorg over van Hugo de Jonge

Heden
demissionair staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Blokhuis woont samen met zijn vrouw Ida in Apeldoorn.

'Probeer
maar eens een
daklozenkrant
te verkopen'

'Ik ben een pleaser, net als mijn vader'

Denken als een dakloze

Uiteindelijk heeft Paul diezelfde drijfveer als zijn vader: klaarstaan voor anderen. Maar eerlijk is eerlijk, soms is het verdraaid lastig om compassie te voelen als je de situatie van de ander niet kent. 'Als wethouder in Apeldoorn ging ik regelmatig op bezoek bij een grote opvanglocatie voor daklozen. Op die manier leerde ik dat het mensen zijn zoals jij en ik, maar die gewoonweg heel veel pech hebben gehad in het leven. Een ongelukkige jeugd, een echtscheiding, een ontslag, en geen netwerk dat je kan opvangen. Als je dan de verleiding van alcohol of drugs niet kan weerstaan, ga je snel achteruit. Het lastige is dat ze op straat voor velen intimiderend overkomen. Ook op mij vroeger. Lukt het dan om ook helemaal voor zo iemand klaar te staan?'

'De buurtbewoners waren in elk geval huiverig toen de opvanglocatie werd gebouwd. Maar uiteindelijk is de opvang helemaal opgenomen in de wijk. De dak- en thuislozen verbouwen groenten en doen klusjes voor de mensen in de buurt. En de burens die eerst tegen waren? Die zijn er nu vrijwilliger. Dat is geweldig, toch? Net een film.'

Krantje te koop

"Je moet een tijdje in iemands schoenen staan om te begrijpen waarom iemand zo doet." Onder dat motto leerde wethouder Paul de wereld van dak- en thuislozen steeds beter kennen. Zo trok hij een dag op met dakloze jongeren in Apeldoorn. 'Ze wezen de portieken aan waar ze wel eens hadden geslapen. Dat greep me erg aan. In de Hoofdstraat boog een van de jongens zich over zijn tas en gaf me een stapel straatkranten aan. Hij zei: "Probeer jij die maar eens te verkopen!" Nou, dat heb ik geweten. Na een tijdje lijkt het alsof iedereen het getroffen heeft, behalve jij. Met pijn en moeite verkocht ik twee krantjes.'

Het schuitje van Femke

Plannen maken vanuit een ivoren toren vermijdt Paul zoveel mogelijk. Ook de afgelopen vier jaar als staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Juist dankzij de werkbezoeken ziet hij wat er anders moet in de maatschappij. De ontmoeting met het dakloze meisje Femke was de druppel. 'Ze woonde op een heel klein schuitje met een zeil als dak. Dat lekte natuurlijk ontzettend. Op het bootje stond alleen een bed, waarop een deken lag die helemaal klam was. Dat greep me naar de strot. Het is echt een schande dat er maar liefst 8.500 dak- en thuisloze jongeren in Nederland zijn. Vanuit mijn verantwoordelijkheid voor maatschappelijke opvang kon ik daar wat aan doen.'

Tijd voor actie

In 2019 lanceerde Blokhuis daarom het Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren, waarin Kansfonds ook een actieve rol speelt. Het brede programma moet het aantal jongeren zonder thuis verminderen. 'Kansfonds maakt geld vrij voor out-of-the-box-methodes. Met dat geld kun je een doorbraak realiseren – een schuld aflossen, een woning huren, een opleiding betalen – waardoor een jongere weer verder kan.'

(Meer weten hierover? Bekijk op pagina 16 de Doorbraakmethode). 'We laten ons in het Actieprogramma adviseren door het jongerenpanel, dat bestaat uit ervaringsdeskundigen. Femke zit daar ook in. Ik word helemaal blij als ik haar door de gangen van het ministerie zie lopen, zelfverzekerd en met een toekomst voor ogen.' <

Petje op

—» Voor een ander klaarstaan, opstaan, in de bres springen. Het vergt moed en een groot hart. Want je moet het maar doen, vrijwillig. Petje af!

'Het saamhorigheidsgevoel is heel groot'

Wie Céline Kosse (22)

Wat Woont samen met studenten en kwetsbare jongeren in een studentenhuis

Waar Zwolle

'Kijk, dit is echt iets voor jou!', zei een vriendin vorig jaar tegen Céline. 'Ze hield een advertentie voor mijn neus van het project *Goede Buur* van stichting Hart voor Zwolle. Het idee: je woont in een studentenhuis samen met vijf studenten en tien kwetsbare jongeren. Begeleiden hoeft niet, dat doet de zorginstelling waarbij de jongeren zijn aangesloten. Je bent gewoon een goede huisgenoot voor elkaar door af en toe een praatje te maken, samen te koken of een spelletje te doen. Ik heb me direct aangemeld. Mensen helpen vind ik geweldig, ik studeer niet voor niets psychologie. Ik word gewoon heel blij als ik iets voor een ander kan betekenen.'

Omzien naar elkaar

'Sinds november wonen we hier met z'n vijftien. Iedereen heeft een eigen studio, maar er is ook een gemeenschappelijke ruimte. Door corona hebben we natuurlijk nog niet zoveel als groep kunnen doen, maar online zijn er al de nodige gezellige spelletjesavonden en groepsbijeenkomsten geweest. Ik heb daarnaast twee jongeren onder mijn hoede. Ik spreek of app ze regelmatig om te vragen hoe het met ze gaat. En zij weten dat ze altijd bij mij terecht kunnen als er iets is.'

Het saamhorigheidsgevoel in dit studentenhuis is heel groot, iedereen staat voor elkaar klaar. Met de jongeren gaat het ook steeds beter sinds ze hier wonen. Zo kruipt een heel stil en introvert meisje voorzichtig uit haar schulp. Dat vind ik het mooie aan dit project. Het kost mij totaal geen moeite, omzien naar elkaar zit in mijn genen. Maar voor de jongeren betekent het heel veel, en dat geeft me enorm veel voldoening.' <

‘Nederland telt 8.500 geregistreerde dak- en thuisloze jongeren. Ze lopen vast in de bureaucratie. Een doorbraak is hard nodig. Maar dat lukt niet, omdat er regels in de weg zitten.’ Met deze woorden legt het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) de vinger op een hardnekkig probleem. IPW-actie-onderzoeker **Thijs van den Enden** vertelt hoe zij dit actief oplossen.

voor

Alles

een

Naam: Thijs van den Enden (30)

Functie:

Actieonderzoeker bij het Instituut voor Publieke Waarden
Hobby's: drummen in de band Gunnamatta, cryptogrammen oplossen

‘**V**ooropgesteld: gemeentes kunnen niet zonder regels. En de meeste regels functioneren prima. Het gaat pas mis als iemand veel problemen tegelijk heeft, of als er snel een oplossing nodig is. Gemeentes helpen graag, maar de regels belemmeren hen ook. Hierdoor lukt het niet altijd om snelle, passende oplossingen te bieden. Even later zijn dan maatregelen nodig die veel ingrijpender zijn – én vaak kostbaarder. Om hier iets aan te doen ontwikkelden wij de Doorbraakmethode.’

Als het mag, helpt en bespaart

‘Onze methode is eenvoudig: zo snel mogelijk problemen oplossen en mensen perspectief bieden. Van een dak boven het hoofd regelen tot schuldsanering, een opleiding of begeleiding. Hierbij kijken we naar drie criteria: mag het volgens de wet? Kan deze persoon daarna weer zelf verder? En bespaart het gemeenschapsgeld? Het mooie: het antwoord is bijna altijd ‘ja’. Wettelijk kan er meer dan veel gemeentes denken. Door in te zetten op bestaanszekerheid kunnen mensen aan hun andere problemen werken. En in veel gevallen bespaart het geld. Soms wel tienduizenden euro’s.’

Het aantal dak- en thuisloze jongeren in Nederland móet omlaag. ‘Daarom steunt Kansfonds initiatieven zoals het IPW, die *out of the box* durven te denken’, vertelt projectadviseur **Willem van Sermondt**. ‘En om extra vaart te maken zetten we bureaucratievrij geld in.’

doorbraak

‘**H**et IPW creëert mogelijkheden voor mensen die hulp nodig hebben, maar verstrikt raken in de regels. Hiervoor hebben ze een geheim wapen: de Doorbraakmethode. Kansfonds voegt er nog een krachtig wapen aan toe: bureaucratievrij geld. Dit budget mag direct worden besteed aan dak- en thuisloze jongeren die het nodig hebben, zónder voorwaarden en dus zonder bureaucratie.’

Naam: Willem van Sermondt (30)

Functie:

Projectadviseur Kansfonds
Bij Kansfonds: sinds februari 2019
Hobby's: wielrennen, escaperooms maken

Laten zien dat het kan

Vorig jaar startten Kansfonds, IPW en OpenEmbassy samen een pilot. Twintig deelnemers ontvingen steun op maat van het IPW, vanuit een bureaucratievrij budget van Kansfonds. Gemiddeld 10.000 euro per persoon. Dat lijkt een grote investering, maar bij elke deelnemer lagen veel hogere maatschappelijke kosten in het vooruitzicht. De pilot was een doorslaand succes en opende de ogen van velen. Binnen de regels kan véél meer dan je denkt.’

Methode breekt door

‘Succes vraagt om vervolg. Dus loopt er al een nieuw doorbraakproject, dit keer voor zeventig jongeren. Steeds meer gemeentes werken met de Doorbraakmethode, waaronder Amsterdam, Utrecht, Den Haag en Eindhoven. Daarbij zetten ze ook vaker zélf bureaucratievrij geld in. Eindelijk zitten we in die stroomversnelling waar we zo naar snakken.’ ◀

CASE 1 – *Brahim*

Brahim is verslaafd en heeft torenhoge schulden. Hierdoor raakte hij dakloos en groeit zijn strafblad bij de dag. Voor hulp bij zijn verslaving moet hij eerst een woonadres krijgen en in de schuldsanering komen. Maar om dáár hulp bij te krijgen, moet hij eerst van zijn verslaving af.

Om verder te komen, is een doorbraak nodig. Het IPW helpt Brahim aan een goede begeleider, een huis en een uitkering. Nu is hij clean en doet hij geen domme dingen meer. In plaats daarvan wil hij een opleiding volgen én doet hij vrijwilligerswerk.

CASE 2 – *Vera*

Vera is jong, single en zwanger. Bij haar ouders kan ze niet blijven als het kindje komt. Gelukkig vindt ze zelf een nieuw huis. Alleen heeft ze geen geld voor de borg en eerste maand huur. Hulp van de gemeente duurt weken. Dan is dat huis natuurlijk allang weg.

Het IPW doet wat moet. Meteen die borg en huur betalen. Dat schept vertrouwen, bij Vera én bij de huisbaas. Een positieve start, en een grote besparing. Want zonder woning belandt Vera in de opvang. Kosten voor de gemeente: 230 euro per nacht.

Benieuwd naar meer doorbraken? Bekijk de filmpjes van het IPW op vimeo.com/user124914788.

Kamer mét aandacht

Soms kan een steuntje in de rug een enorme boost geven. Via *Kamers met Aandacht* kreeg Denice (25) méér dan een tijdelijk onderkomen. Bij Paul en Dineke vond ze de rust om op eigen benen te staan.

'Ze kreeg bij ons een ruime, lichte kamer met eigen opgang'

Als Denice op haar achttiende uit huis gaat, lukt het haar maar niet om haar draai te vinden. Veel wil ze er niet over kwijt. 'Laten we het erop houden dat ik in Utrecht veel verkeerde keuzes maakte, waardoor ik steeds op plekken belandde waar ik me niet veilig voelde. Dan bleken mijn nieuwe huisgenoten bijvoorbeeld drugs te gebruiken. En verhuisde ik weer. Tot ik op een gegeven moment geen dak meer boven mijn hoofd had en in de crisisopvang terecht kwam.'

Op kamers

De crisisopvang in Utrecht regelt een plekje voor Denice bij beschermd wonen, een woonlocatie voor mensen met psychosociale problemen. Daar woont ze een tijdje, maar Denice wil verder. Via *Kamers met Aandacht*, een stichting die jongeren helpt om uit de jeugdzorg te komen, vindt ze een kamer bij Paul en Dineke in Wijk bij Duurstede. De drie kinderen van het stel wonen al op zichzelf en ze willen wat nuttigs doen met de leegstaande kamers in hun huis. Paul: 'We maakten kennis met Denice en het klikte. Dat ze vroeger in de straat hierachter heeft gewoond, maakte het meteen wat vertrouwd. Ook kenden onze zoon en de buurvrouw haar van gezicht.'

Geen regels

Paul en Dineke zien dat Denice kwetsbaar is en willen haar een veilige haven geven. 'Ze kreeg bij ons een ruime, lichte kamer, met eigen opgang', vervolgt Paul. 'Onze spullen haalden we uit het halletje, zodat ze echt haar eigen ruimte zou hebben.' Het stel drukt haar op het hart om haar eigen gang te gaan. Als ze 's avonds laat maar zachtjes doet, omdat het huis gehorig is. Een verademing voor Denice. 'Door jeugdzorg en schulden heb ik lange tijd met regels geleefd. Zoveel vrijheid was ik niet gewend.'

Ook proberen ze Denice te ondersteunen bij haar werk, netwerk en schulden. Zo heeft Dineke, die ervaring heeft met schuldhulpverlening, haar bedenkingen bij Denices bewindvoerder.

'Daar hebben we samen werk van gemaakt.' Denice is blij met die hulp: 'Ik had zoveel aan mijn hoofd, in mijn eentje kreeg ik het niet voor elkaar.'

Tot rust

Maatschappelijk werkers in Utrecht helpen Denice om een urgentieverklaring aan te vragen, zodat ze met voorrang een sociale huurwoning krijgt. Dat betekent dat ze in Wijk bij Duurstede kan blijven. 'In de buurt van mijn vrienden. Al die jaren in Utrecht was dat het enige wat ik wilde. Nu heb ik die periode echt afgesloten.' Paul: 'Het moment dat we het nieuws hoorden, waren we zo blij voor Denice. Eindelijk heeft ze haar eigen plek.' <

HOE GAAT HET NU?

Paul, Dineke en Denice kijken met een goed gevoel terug op de afgelopen periode. De deur lopen ze niet plat bij elkaar, wel komen ze elkaar regelmatig tegen op straat of bij de supermarkt. Dan zwaaien ze of maken een praatje. Denice is helemaal gesetteld: 'Ik werk in de ouderenzorg, heb een nieuwe bewindvoerder en ben over twee jaar schuldenvrij. Ik kom eindelijk toe aan mezelf.'

'Zoveel vrijheid was ik niet gewend'

Vluchten

Gedwongen je thuis achterlaten omdat het er te gevaarlijk is. Voor veel ongedocumenteerden is het de bikkelharde realiteit. Hun verhalen zijn verdrietig, maar bovenal doordrenkt van dapperheid. Want om huis en haard achter te laten, heb je veel moed nodig.

Alles achtergelaten

'Halsoverkop ben ik die nacht vertrokken. Alles heb ik achtergelaten. Mijn vader, mijn moeder, mijn familie, mijn vrienden. Er was niet eens tijd om afscheid te nemen. Ik ben nu vier jaar hier in Nederland. Mijn hart is verscheurd. Ik voel me hier vrij omdat ik mag geloven zoals ik wil, zonder dat ik opgepakt en vervolgd wordt. Maar de prijs is onmenselijk hoog. Mijn familie loopt gevaar door de keuzes die ik heb gemaakt; ik kan geen contact met ze opnemen. Ik ben mijn leven verloren in het land waar ik geboren ben. Alles in mij verlangt naar een nieuw en veilig bestaan.'

Azam (31) ontvluchtte Iran in 2017. Bekeerlingen worden er vervolgd omdat zij zich van de islam afwenden. Azam droomt ervan godsdienstdocente te zijn. Ze is in Nederland begonnen aan een Bijbelstudie en zingt mee in een kerkkoor.

Oorlog in mijzelf

'Ik vluchtte niet voor de oorlog in mijn land. Ik vluchtte voor de oorlog in mijzelf. Ik val op mannen, ik ben homoseksueel. Maar ik mag die gevoelens niet hebben in het land dat ooit mijn thuis was. Mijn vlucht begon veertien jaar geleden. Al die jaren dat ik hier ben, voelt dit als mijn plek. Hier wil ik zijn. Mijn asielaanvraag is afgewezen, maar teruggaan naar Egypte is geen optie. Ik ben nog liever dood. Ik weet al heel lang niet goed meer wat ik moet doen. In de wanhoop kan ik niet meer goed begrijpen wat er met mijn leven gebeurt. Ik ben destijds gevlucht, maar ik ben nog nergens aangekomen.'

Botros (33) Is in Nederland sinds 2007. Na zijn vlucht uit Egypte hoopte hij in Nederland veilig te zijn. Hij zou het liefst in alles deel uitmaken van de samenleving en hier een fietswinkel beginnen.

van thuis

EEN STOOT GELD!

De Nederlandse Loterij maakte het op 11 mei bekend: ook dit jaar steunen ze Kansfonds met 400.000 euro. Ongelofelijk bedankt! Eén van de projecten die we hier direct mee konden steunen is Stichting STOOT, aangesloten bij het programma *Alle jongeren een thuis*.

STOOT helpt mee aan een thuis voor jongeren die ongewild langs de zijlijn van de maatschappij staan en een hulp- en levensvraag hebben. Via sportieve interventies zorgt STOOT voor een gezonde leefstijl, persoonlijke groei, sociale interactie, zingeving en de maatschappelijke rol.

We vroegen armoede-lector **Roeland van Geuns** van Hogeschool van Amsterdam welk droomonderzoek hij graag zou willen uitvoeren. Hij zei: 'Ik zou het mooi vinden, in navolging van experimenten in de Verenigde Staten en Canada ook in Nederland te kijken: wat zou er gebeuren als je een aantal huishoudens gewoon wat extra geld geeft?'

Daarom hebben we met de HvA de pilot 'Gewoon Geld Geven' opgezet en kijken we momenteel hoe we dit vorm kunnen geven. Van Geuns vertelt erover in **MUG Magazine**, het gratis maandblad voor minima in Amsterdam. Lees het hele artikel (pagina 6): <https://lnkd.in/dUFHEK9>

Jaarverslag 2020

Thuisgeven. Er zijn voor de ander. Wat was de behoefte daaraan sterk toen vorig jaar de coronacrisis uitbrak. Jong of oud. Arm of rijk. Iedereen voelde dat het erop aankam: we hebben elkaar nodig, we laten elkaar niet zitten, we zijn er voor elkaar. Misschien is dat ook wel het meest waardevolle wat deze crisis de samenleving liet voelen.

Thuisgeven. Dat woord omarmden we om ons verhaal te vertellen. Over waar we voor staan en hoe we doen wat écht nodig is voor de allerkwetsbaarsten. Zo kwamen we meteen in actie met noodhulp. We startten de publiekscampagne Thuisgeven. En we werkten verder met onze partners aan de Kansfonds-programma's. Hiermee pakken we stevig door op de problemen waardoor thuisloosheid bestaat. Terwijl een thuis de basis is voor een menswaardig bestaan.

Thuisgeven. We maakten er een bijlage over in dagblad *Trouw*, die op 7 juni is uitgekomen. We nodigen je van harte uit om deze bijlage digitaal te lezen én om ons jaarverslag te bekijken. Scan hiervoor de QR-code.

Stoer & slim

DÁT IS PERIODIEK SCHENKEN!

Geeske (33) steunt al haar halve leven goede doelen. Stoer, toch? Omdat ze Kansfonds periodiek schenkt, levert dat ook nog belastingvoordeel op.

'Ik geef al aan goede doelen sinds mijn vijftiende, toen ik een krantenwijk kreeg. Toen ik me in de projecten van Kansfonds verdiepte, raakte ik enthousiast. Hier wilde ik mijn geld wel aan geven! Ik koos voor een periodieke schenking. Dit betekent dat ik Kansfonds voor minimaal vijf jaar steun. Mijn schenking kan ik nu volledig aftrekken van de belasting.'

Wil je net als Geeske periodiek schenken? Slim, want ook voor jou levert dit een flink belastingvoordeel op. Bij een jaarlijkse donatie van 300 euro geeft de Belastingdienst je maar liefst 138 euro terug.

Je kunt natuurlijk kiezen om ook dat belastingvoordeel te doneren. Op deze manier wordt je gift kosteloos groter. Bereken je belastingvoordeel met de handige rekenmodule op onze site.

Wil je meer informatie over periodiek schenken? Neem dan contact op met Brenda Pel: b.pel@kansfonds.nl of ga naar:

kansfonds.nl/periodiekschenken

'We wisten nooit of we de volgende maand ons huis uit moesten'

SOMMIGE MENSEN BLIJVEN JE VERBAZEN. DOOR HUN DOORZETTINGSVERMOGEN, DIEPE VERTROUWEN OF GRENZELOZE INZET VOOR ANDEREN. KRACHTPATSER VAN DEZE MEDE: RALF (25).

'Ik heb nooit op straat gestaan', blikt Ralf terug op zijn tiener-tijd. 'Maar het scheelde weinig. Financieel ging het niet goed, thuis. We wisten nooit of we de volgende maand ons huis uit moesten of niet. Het was vaak puur overleven. Uiteindelijk zag ik maar één uitweg: vertrekken. Daarna ging niet alles meteen van een leien dakje. Ik kreeg schulden, lichamelijke problemen en ook psychische klachten – mede doordat mijn vader zelfmoord pleegde. Dankzij hulp van verschillende instanties gaat het nu gelukkig beter met me.' De situatie van toen levert Ralf nu waardevolle ervaring op. Die zet hij in als lid van de Wijze Raad; een initiatief van Kansfonds dat dak- en thuisloze jongeren mee laat bepalen welke projecten het financiert.

'Projecten voor dak- en thuisloze jongeren zijn heel erg belangrijk. Want zonder vaste woonplek kun je niet goed opgroeien en is het lastig om een plek in de maatschappij te vinden. Ik help door vanuit de praktijk mee te denken. Bij elk plan dat wordt ingediend, vraag ik me af: had dit mij destijds geholpen? Zo was er een plan om dakloze jongeren bij pleeg- of gastgezinnen te plaatsen. Maar zonder screening weet je niet of die jongeren daar wel kunnen aarden, bedacht ik me. Zowel Kansfonds als de organisatie die het plan indiende begrepen mijn punt. Dus zoeken ze nu naar een betere oplossing. Heel fijn, want één ding staat voor mij vast: een uitweg moet er altijd zijn.' ◀

Uitgelezen? Geef Mede door aan iemand anders!

Wil je donateur worden?

Scan de QR-code met de camera van je telefoon of ga naar

kansfonds.nl/doneren

